

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο «Ο περί Διοικητικής Συνεργασίας στον Τομέα της
Φορολογίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020»**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης Γιώργος Περδίκης

Ονούφριος Κουλλά Άγγελος Βότσης

Άριστος Δαμιανού Άννα Θεολόγου

Αντρέας Καυκαλιάς **Μη μέλη της επιτροπής:**

Κωστής Ευσταθίου Σάβια Ορφανίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε οκτώ συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 22^{ας} Ιουνίου 2020 και 1^{ης} Μαρτίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου (ΣΤΚ), του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου (ΠΔΣ), του Κυπριακού Συνδέσμου Εταιρειών Διεθνών Δραστηριοτήτων (CIBA) και του Cyprus Fiduciary Association (CyFA).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Διοικητικής Συνεργασίας στον Τομέα της Φορολογίας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/822 του Συμβουλίου της 25^{ης} Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ όσον αφορά την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας σχετικά με δηλωτές διασυνοριακές ρυθμίσεις.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι κυριότερες πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπουν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Την υποχρέωση των ενδιαμέσων, δηλαδή των παρόχων διοικητικών υπηρεσιών, καθώς και οποιωνδήποτε προσώπων που σχεδιάζουν, διαθέτουν στην αγορά, οργανώνουν ή διαθέτουν προς εφαρμογή ή διαχειρίζονται την εφαρμογή μίας δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, να υποβάλλουν στο Τμήμα Φορολογίας τις δυνητικά επιθετικές διασυνοριακές ρυθμίσεις με ημερομηνίες σχεδιασμού.
2. Την υποχρέωση του ενδιαφερόμενου φορολογούμενου για την υποβολή πληροφόρησης σχετικά με δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση, σε περίπτωση απουσίας ενδιαμέσου ή σε περίπτωση που ο ενδιαμέσος απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής των εν λόγω πληροφοριών βάσει αναγνωρισμένου κατά νόμο δικηγορικού απορρήτου.
3. Την αυτόματη ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ του Τμήματος Φορολογίας και των φορολογικών αρχών των άλλων κρατών μελών που αφορούν δυνητικά επιθετικές φορολογικές ρυθμίσεις.
4. Τις πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται στο Τμήμα Φορολογίας σε σχέση με δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις, οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων στα στοιχεία αναγνώρισης των ενδιαμέσων και των ενδιαφερόμενων φορολογούμενων, στη σύνοψη του περιεχομένου της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, στις σχετικές νομοθετικές διατάξεις, στην ημερομηνία κατά την οποία έχει γίνει το πρώτο βήμα για την εφαρμογή της, στην αξία της, καθώς και λεπτομερείς πληροφορίες για τα «διακριτικά» που σχετίζονται με τη δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση.

5. Την επιβολή κυρώσεων, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που πηγάζουν από τον προτεινόμενο νόμο.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, σκοπός της Οδηγίας 2018/822 είναι η αντιμετώπιση του φαινομένου της διάβρωσης της εθνικής φορολογικής βάσης των κρατών μελών, που έχει άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Οι φορολογικές αρχές των κρατών μελών είναι σημαντικό να λαμβάνουν πλήρεις και κατάλληλες πληροφορίες για δυνητικά επιθετικές ρυθμίσεις διασυνοριακού χαρακτήρα, να έχουν τη δυνατότητα να αντιδρούν άμεσα σε επιζήμιες φορολογικές πρακτικές και να λαμβάνουν μέτρα για κάλυψη των νομοθετικών κενών, θεσπίζοντας νομοθεσίες, εκπονώντας κατάλληλες αξιολογήσεις κινδύνων και διενεργώντας φορολογικούς ελέγχους. Ως εκ τούτου, η αυτόματη ανταλλαγή φορολογικών διασυνοριακών ρυθμίσεων μεταξύ των ευρωπαϊκών φορολογικών αρχών αναμένεται να συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση.

Σημειώνεται ότι η Δημοκρατία όφειλε να εναρμονιστεί με την Οδηγία 2018/822 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019, με ισχύ εφαρμογής την 1^η Ιουλίου 2020, ωστόσο το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 5 Ιουνίου 2020. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στη Δημοκρατία προειδοποιητική επιστολή λόγω της μη έγκαιρης εναρμόνισης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών κατέθεσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Μία διασυνοριακή ρύθμιση καθίσταται δηλωτέα, όταν πληροί συγκεκριμένες προϋποθέσεις και εμπίπτει τουλάχιστον σε ένα από τα «διακριτικά», τα οποία περιλαμβάνονται σε σχετικό παράρτημα του νομοσχεδίου, σύμφωνα με το πρότυπο της ευρωπαϊκής Οδηγίας. Τα διακριτικά αποτελούν χαρακτηριστικά στοιχεία ή γνωρίσματα μίας ρύθμισης που συνιστούν ισχυρή ένδειξη δυνητικού

κινδύνου φοροαποφυγής ή φορολογικής κατάχρησης, τα οποία έχει εντοπίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Η παρατεταμένη συζήτηση μεταξύ κρατών μελών και Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παροχή διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών για σκοπούς ορθής ερμηνείας της Οδηγίας 2018/822, καθώς και οι αντιδράσεις και επιφυλάξεις που εκφράζονταν σε ευρωπαϊκό επίπεδο κατά τη διάρκεια των ετών 2018 και 2019 οδήγησαν στη μη έγκαιρη κατάθεση του προτεινόμενου νόμου στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
3. Στο πλαίσιο της λήψης έκτακτων μέτρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, λόγω της πανδημίας της νόσου COVID-19, έχει εκδοθεί η «Οδηγία 2020/876 του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 2020 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η επείγουσα ανάγκη παράτασης ορισμένων προθεσμιών υποβολής και ανταλλαγής πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας λόγω της πανδημίας COVID-19», η οποία παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα προαιρετικής παράτασης ορισμένων εκ των προβλεπόμενων στην Οδηγία 2018/822 προθεσμιών υποβολής δηλωτέων διασυννοριακών ρυθμίσεων από τους ενδιαμέσους, καθώς και της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών.
4. Το Υπουργείο Οικονομικών, μετά την ψήφιση του προτεινόμενου νόμου, θα εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για καλύτερη εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου, οι οποίες θα αποσκοπούν κυρίως στη διασαφήνιση των διακριτικών, δηλαδή των ενδείξεων φοροαποφυγής ή κατάχρησης, στη βάση των οποίων μία ρύθμιση θα καθίσταται δηλωτέα.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου εκφράστηκε σωρεία απόψεων και επιφυλάξεων από τους εμπλεκόμενους φορείς, οι οποίες αναλύονται περαιτέρω σε

σειρά υπομνημάτων και επιστολών που οι ίδιοι κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής.

Ειδικότερα, οι θέσεις των εν λόγω φορέων συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Οι εκπρόσωποι του ΣΕΛΚ επισήμαναν την ανάγκη διευκρίνισης ορισμένων ζητημάτων που αφορούν στους ενδιάμεσους, καθώς και στον τρόπο με τον οποίο θα τύχει εφαρμογής ο προτεινόμενος νόμος.
2. Οι εκπρόσωποι του ΣΤΚ εισηγήθηκαν την περίληψη πρόνοιας για προστασία των ενδιάμεσων, όταν υποβάλλουν, καλή τη πίστει, πληροφορίες για διασυνοριακές ρυθμίσεις οι οποίες στο στάδιο της υποβολής τους δεν είναι ξεκάθαρο κατά πόσο είναι δηλωτές ή εκ των υστέρων αποδεικνύεται ότι υποβλήθηκαν εσφαλμένα.
3. Οι εκπρόσωποι του ΠΔΣ εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς την προστασία του δικαιώματος της ιδιωτικότητας και των προσωπικών δεδομένων, καθώς και προς τις ευθύνες και υποχρεώσεις που δημιουργούνται για τους ενδιάμεσους από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Επισήμαναν επίσης ότι, λόγω της γενικότητας και ασάφειας διατάξεων της ευρωπαϊκής Οδηγίας και κατ' επέκταση προνοιών του νομοσχεδίου, αναμένεται να προκύψουν δυσκολίες κατά την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου. Ως εκ τούτου, δήλωσαν ότι η επίσπευση της διαδικασίας έκδοσης κατευθυντήριων γραμμών από το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς, είναι επιβεβλημένη.
4. Οι εκπρόσωποι του CIBA, στη βάση σχετικών αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με τη μαζική μεταφορά στοιχείων φυσικών προσώπων, την ταυτοποίηση πραγματικών δικαιούχων ή πραγματικής κυριότητας και την επεξεργασία των πληροφοριών που θα υποβάλλονται στο Τμήμα Φορολογίας, όπως και με τη δυνατότητα των

κρατών μελών να διαβιβάζουν πληροφορίες που λαμβάνουν στο πλαίσιο της Οδηγίας 2018/822 προς τρίτες χώρες με τις οποίες διατηρούν διμερείς συμφωνίες, επισημαίνοντας την ανάγκη τήρησης της Αρχής της Αναλογικότητας, όπως και της Αρχής της Νομιμότητας και Νομικής Σαφήνειας. Επιφυλάξεις εξέφρασαν επίσης ως προς τη γενικότητα των προνοιών του νομοσχεδίου, ειδικότερα όσον αφορά στον καθορισμό των διακριτικών που πρέπει να φέρει μία συναλλαγή, ώστε να καθίσταται δηλωτέα, και συνεπώς εισηγήθηκαν τη διεξαγωγή διαβούλευσης μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την ετοιμασία των κατευθυντήριων γραμμών και άλλων εντύπων για καλύτερη εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου. Εισηγήθηκαν επίσης την περίληψη εξουσιοδοτικής πρόνοιας για έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών και άλλων εντύπων υπό τη μορφή κανονιστικών διοικητικών πράξεων για σκοπούς διαφάνειας.

Στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους περαιτέρω διευκρινίσεις μεταξύ άλλων αναφορικά με το είδος των ρυθμίσεων και τις πληροφορίες που θα εμπίπτουν στην υποχρέωση διαβίβασής τους στο Τμήμα Φορολογίας και θα ανταλλάσσονται με άλλα κράτη μέλη, καθώς και για το περιεχόμενο των κατευθυντήριων γραμμών που θα εκδοθούν.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, στη βάση των ζητημάτων που τέθηκαν κατά την εξέταση του νομοσχεδίου, ενημέρωσαν την επιτροπή μεταξύ άλλων για:

1. τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν σε σχέση με τη διαβίβαση πληροφοριών που δηλώνονται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2018/822 και της δυνατότητας των κρατών μελών να τις ανταλλάζουν με τρίτες χώρες,

2. τον τρόπο με τον οποίο οι φορολογικές αρχές των κρατών μελών θα ανταλλάζουν τις πληροφορίες,
3. τον σκοπό και το περιεχόμενο των κατευθυντήριων γραμμών,
4. το είδος των πληροφοριών και των ρυθμίσεων που θα διαβιβάζονται στο Τμήμα Φορολογίας και θα ανταλλάσσονται με κράτη μέλη, καθώς και τις εξαιρούμενες από την υποχρέωση υποβολής πληροφορήσης περιπτώσεις.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η οποία κατέθεσε και γραπτώς τις απόψεις της με σχετικά υπομνήματα, ενημέρωσε εκτενώς την επιτροπή για ζητήματα που εγέρθηκαν και άπτονται των αρμοδιοτήτων της και αφορούν κυρίως στην προστασία των προσωπικών δεδομένων σε συνάφεια με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, στις αποφάσεις του ΔΕΕ σε σχέση με τη μαζική μεταφορά προσωπικών δεδομένων, καθώς και στην ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες.

Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος, σε σχέση με την εισήγηση του ΣΤΚ για την περίληψη πρόνοιας για προστασία των ενδιάμεσων, δήλωσε ότι αυτή δεν μπορεί να υιοθετηθεί, καθότι δε συνάδει ή/και αντίκειται στις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προσωπικών Δεδομένων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι οι εκφρασθείσες ανησυχίες ως προς τις ευθύνες των ενδιάμεσων για την επεξεργασία και διαβίβαση των πληροφοριών είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν μέσω των κατευθυντήριων γραμμών. Σε σχέση με τις αποφάσεις του ΔΕΕ που αφορούν στη μαζική μεταφορά προσωπικών δεδομένων, δήλωσε ότι αυτές δε σχετίζονται με την Οδηγία 2018/822, συνεπώς ούτε με τον προτεινόμενο νόμο.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης του νομοσχεδίου διαπιστώθηκε από την επιτροπή, μετά από υπόδειξη των υπηρεσιών της Βουλής, ότι:

1. η πρόνοια με βάση την οποία απαλλάσσεται ο ενδιαφερόμενος φορολογούμενος από την υποχρέωση υποβολής πληροφοριών, όταν διαθέτει απόδειξη ότι οι πληροφορίες έχουν υποβληθεί από άλλο ενδιαφερόμενο φορολογούμενο, πρέπει να είναι εκφρασμένη κατά τρόπο επιτακτικό, όπως προβλέπεται στην ευρωπαϊκή Οδηγία, και όχι δυνητικό, όπως προτείνεται στο νομοσχέδιο και
2. η πρόνοια που προβλέπει για το δικαίωμα ιεραρχικής προσφυγής στο Εφοριακό Συμβούλιο ή προσφυγής στο Διοικητικό Δικαστήριο, σε περίπτωση επιβολής διοικητικού προστίμου, όταν πρόσωπο δε συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του προτεινόμενου νόμου, δεν είναι ανάλογη αντίστοιχων διατάξεων του βασικού νόμου.

Η επιτροπή, στη βάση των όσων διαμείφθηκαν ενώπιόν της, κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως, αφού μελετήσει τις παρατηρήσεις της και διαβουλευθεί εκ νέου με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς επί των εκφραθεισών απόψεων και εισηγήσεων που τέθηκαν στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, καταθέσει ενώπιόν της νέο κείμενο νομοσχεδίου.

Περαιτέρω, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις επιφυλάξεις των εμπλεκόμενων φορέων ως προς τη γενικότητα του περιεχομένου του νομοσχεδίου και τη σημαντικότητα των κατευθυντήριων γραμμών σε σχέση με την καλύτερη εφαρμογή του, κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως προβεί επίσης σε διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και καταθέσει ενώπιόν της τις κατευθυντήριες γραμμές, υπό μορφή κανονιστικής διοικητικής πράξης.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών στη βάση των οδηγιών της επιτροπής κατέθεσε ενώπιόν της σειρά αναθεωρημένων κειμένων σχεδίου νόμου, με τελικό κείμενο κατατεθειμένο στις 7 Ιανουαρίου 2021.

Ειδικότερα, στο τελικό κείμενο του υπό αναφορά σχεδίου νόμου έχουν επέλθει κυρίως οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Ενσωμάτωση των νέων προθεσμιών υποβολής διασυνοριακών ρυθμίσεων, κοινοποίησης των πρώτων πληροφοριών της αυτόματης ανταλλαγής και της πρώτης περιοδικής έκθεσης, όπως αυτές προβλέπονται στην Οδηγία 2020/876.
2. Καθορισμός χρονικού διαστήματος εντός του οποίου ενδιάμεσος, που περιορίζεται από το δικηγορικό απόρρητο να υποβάλει πληροφορίες σχετικά με δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση, έχει υποχρέωση να γνωστοποιήσει σε άλλον ενδιάμεσο ή στον ενδιαφερόμενο φορολογούμενο την υποχρέωσή του για υποβολή της πληροφόρησης.
3. Διασαφήνιση της πρόνοιας που προβλέπει για την απαλλαγή του ενδιαφερόμενου φορολογούμενου από την υποχρέωση υποβολής πληροφοριών, όταν διαθέτει απόδειξη ότι οι πληροφορίες έχουν υποβληθεί από άλλον ενδιαφερόμενο φορολογούμενο, ώστε αυτή να είναι επιτακτική αντί δυναμική, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της επιτροπής.
4. Ομοιόμορφη ρύθμιση του δικαιώματος ιεραρχικής προσφυγής στο Εφοριακό Συμβούλιο και προσφυγής στο Διοικητικό Δικαστήριο για όλες τις περιπτώσεις επιβολής διοικητικού προστίμου που προβλέπονται τόσο στον βασικό νόμο όσο και στον προτεινόμενο νόμο.
5. Περίληψη πρόνοιας, ώστε η συλλογή και κάθε άλλης μορφής επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, περιλαμβανομένης και της ανταλλαγής δεδομένων, να γίνεται τηρουμένων των διατάξεων του νομικού πλαισίου που διέπει την προστασία προσωπικών δεδομένων, στη βάση εισήγησης της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, με σκοπό τη διασφάλιση της απαραίτητης νομικής ευκρίνειας και ασφάλειας δικαίου.

6. Περίληψη των ενδιάμεσων στους υπεύθυνους επεξεργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου, για σκοπούς νομικής ευκρίνειας.
7. Περίληψη εξουσιοδοτικής πρόνοιας, ώστε ο Υπουργός Οικονομικών να καθορίζει σε διάταγμά του επιμέρους ζητήματα που αφορούν στην εφαρμογή και στη ρύθμιση της υποχρέωσης υποβολής πληροφοριών για δηλωτές διασυννοριακές ρυθμίσεις, ειδικότερα όσον αφορά τη διασαφήνιση ζητημάτων που σχετίζονται με τα διακριτικά μίας ρύθμισης που συνιστούν ένδειξη φοροαποφυγής ή φορολογικής κατάχρησης.
8. Απαλοιφή της πρόνοιας που σχετίζεται με το κριτήριο του κύριου οφέλους και την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος το οποίο δε δύναται εύλογα να θεωρηθεί ότι συνάδει με τις αρχές στις οποίες βασίζονται οι διατάξεις των εφαρμοστέων εθνικών φορολογικών νομοθεσιών που σχετίζονται με δηλωτέα διασυννοριακή ρύθμιση.
9. Μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου από την 1^η Ιουλίου 2020 στην 1^η Ιανουαρίου 2021, ημερομηνία κατά την οποία ισχύουν οι νέες προθεσμίες υποβολής πληροφόρησης με βάση την Οδηγία 2020/876.
10. Επιμέρους βελτιώσεις για σκοπούς ορθότερης αναφοράς ορισμένων προνοιών του νομοσχεδίου, καθώς και για νομοτεχνικούς σκοπούς.

Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Οικονομικών, στις 11 Ιανουαρίου 2021, κατέθεσε προσχέδιο του υπουργικού διατάγματος στο οποίο περιλαμβάνονται οι κατευθυντήριες γραμμές και άλλες λεπτομέρειες αναφορικά με την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των αναθεωρημένων σχεδίων νόμου εγέρθηκαν από εμπλεκόμενους φορείς μεταξύ άλλων τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Η έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών υπό μορφή υπουργικού διατάγματος αντί κανονισμών, ως η εισήγηση που τέθηκε στο πλαίσιο της κατ' άρθρον συζήτησης του νομοσχεδίου.
2. Η επαναφορά της σχετικής με την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος πρόνοιας που περιλαμβανόταν στον κείμενο του νομοσχεδίου ως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ώστε να μην προκύπτει αυτόματα υποχρέωση υποβολής πληροφόρησης στο Τμήμα Φορολογίας, σε περίπτωση που διασυνοριακή ρύθμιση που ενδέχεται να εμπίπτει σε ένα από τα διακριτικά, σε περίπτωση που το φορολογικό πλεονέκτημα το οποίο ενδεχομένως να αποκτή ο φορολογούμενος, συνάδει με τις διατάξεις των εθνικών φορολογικών νομοθεσιών με τις οποίες σχετίζεται η διασυνοριακή ρύθμιση.
3. Η παράταση της προθεσμίας υποβολής των απαιτούμενων από τον προτεινόμενο νόμο πληροφοριών από τους ενδιαμέσους και τους ενδιαφερόμενους φορολογούμενους μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2021 ή, σε περίπτωση μη υιοθέτησης από το Υπουργείο Οικονομικών της προτεινόμενης παράτασης, της παραχώρησης εύλογης περιόδου ως προς τη μη επιβολή κυρώσεων, σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής των εν λόγω πληροφοριών.
4. Η δυνατότητα υποβολής των απαιτούμενων πληροφοριών στο Τμήμα Φορολογίας με εναλλακτικούς τρόπους, πέραν της καθορισθείσας από το Τμήμα Φορολογίας μορφής, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο δημιουργίας υπέρμετρου και δυσανάλογου κόστους, καθώς και διοικητικού φόρτου στους ενδιαμέσους.

Σε σχέση με την εισήγηση για επαναφορά της πρόνοιας που σχετίζεται με το φορολογικό πλεονέκτημα, οι εκπρόσωποι του ΠΔΣ και του CIBA δήλωσαν ότι ανάλογες ρυθμίσεις έχουν υιοθετήσει συγκρίσιμα με την Κύπρο κράτη μέλη, τονίζοντας ότι η μη περίληψη της εν λόγω πρόνοιας ενδεχομένως να δημιουργήσει δυσανάλογη αύξηση του διοικητικού φόρτου και κόστους για τους Κυπρίους ενδιαμέσους, καθώς και για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, φέροντάς τους σε δυσμενέστερη θέση έναντι των αντίστοιχών τους που δραστηριοποιούνται σε κράτη μέλη που έχουν ενσωματώσει στη νομοθεσία τους ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Τοποθετούμενοι επί των πιο πάνω ζητημάτων, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι κατευθυντήριες γραμμές αποτελούν τεχνικό και λεπτομερές έγγραφο το οποίο ενδεχομένως να χρήζει συνεχών και συχνών τροποποιήσεων. Η έκδοσή τους υπό μορφή υπουργικού διατάγματος αντί κανονισμών απλοποιεί και επιταχύνει τη διαδικασία επικαιροποίησης και βελτίωσής τους, χωρίς να επηρεάζεται με οποιοδήποτε τρόπο η διαφάνεια.
2. Το Υπουργείο Οικονομικών δε συμφωνεί με την επαναφορά της πρόνοιας που αποσκοπεί στην απαλλαγή ενδιαμέσου από την υποχρέωση υποβολής πληροφόρησης στο Τμήμα Φορολογίας σε σχέση με διασυνοριακή ρύθμιση η οποία ενδέχεται να εμπίπτει σε ένα από τα διακριτικά που καθορίζουν πότε μία ρύθμιση έχει ως κύριο όφελος το φορολογικό πλεονέκτημα, όταν το φορολογικό πλεονέκτημα που αποκομίζει ο πελάτης του ενδιαμέσου είναι σε ευθυγράμμιση με την πρόθεση του νομοθέτη του εκάστοτε κράτους μέλους στο οποίο εμπλέκεται η διασυνοριακή ρύθμιση. Η εν λόγω εισήγηση δεν προβλέπεται στην Οδηγία 2018/822 και ως εκ τούτου η ενδεχόμενη περίληψή της

καταστρατηγεί τη φιλοσοφία της εν λόγω Οδηγίας. Κράτη μέλη που έχουν περιλάβει στη νομοθεσία τους ανάλογες ρυθμίσεις έχουν περιλάβει επίσης πρόσθετες απαιτήσεις για τους ενδιαμέσους, πέραν των απαιτούμενων από την ευρωπαϊκή Οδηγία, στο πλαίσιο της εξέτασης μίας διασυνοριακής ρύθμισης, καθώς και πιο αυστηρές κυρώσεις σε σχέση με τις προτεινόμενες στο νομοσχέδιο κυρώσεις.

3. Το Υπουργείο Οικονομικών αποφάσισε σε αρχικό στάδιο την παράταση της προθεσμίας υποβολής πληροφοριών που σχετίζονται με την Οδηγία 2018/822 μέχρι την 31^η Μαρτίου 2021, όπως και τη μη επιβολή διοικητικού προστίμου, σε περίπτωση υποβολής των απαιτούμενων πληροφοριών μέχρι την 30^η Ιουνίου 2021. Στο παρόν στάδιο δεν κρίνεται ορθή η παραχώρηση περαιτέρω παράτασης των προθεσμιών υποβολής πληροφορήσεως στο Τμήμα Φορολογίας, καθότι αυτό ενδεχομένως να δημιουργήσει κενά στην εφαρμογή της Οδηγίας 2018/822 από τη Δημοκρατία στο στάδιο της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών με άλλα κράτη μέλη, με ενδεχόμενο η Δημοκρατία να βρεθεί σε δυσμενή θέση κατά την αξιολόγησή της από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με την εφαρμογή της εν λόγω Οδηγίας. Οποιαδήποτε παράταση στις προθεσμίες θα εξαρτηθεί από τις συνθήκες και την ανταπόκριση που θα υπάρξει στην υποβολή των απαιτούμενων πληροφοριών.
4. Η μορφή των αρχείων που έχει επιλεγεί για την υποβολή των πληροφοριών από τους ενδιαμέσους στο Τμήμα Φορολογίας αποτελείται από απλά αρχεία, τα οποία μπορούν να τύχουν δημιουργίας και επεξεργασίας τόσο από κοινούς επεξεργαστές κειμένου όσο και από δωρεάν εξειδικευμένες εφαρμογές εύκολα προσβάσιμες μέσω διαδικτύου. Ως εκ τούτου, δεν αναμένεται να δημιουργηθεί οποιοδήποτε κόστος για την εξασφάλιση υποστηρικτικών λογισμικών υποβολής

των στοιχείων που απαιτούνται με βάση τον προτεινόμενο νόμο. Το Τμήμα Φορολογίας έχει εκδώσει σχετικό οδηγό, ο οποίος είναι διαθέσιμος στον διαδικτυακό του τόπο, για σκοπούς καθοδήγησης και υποβοήθησης των ενδιαφερόμενων μερών. Όλα τα συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών στον τομέα της άμεσης φορολογίας τα οποία χειρίζεται το Τμήμα Φορολογίας λειτουργούν παραλαμβάνοντας από τους υπόχρεους φορείς αρχεία στη συγκεκριμένη ηλεκτρονική μορφή. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απαιτεί όπως τα κράτη μέλη ανταλλάζουν μεταξύ τους τη σχετική πληροφόρηση υπό τη συγκεκριμένη ηλεκτρονική μορφή.

Σημειώνεται ότι, σε σχέση με το ζήτημα της επαναφοράς της πρόνοιας που σχετίζεται με το φορολογικό πλεονέκτημα, το Υπουργείο Οικονομικών ανέλυσε εκτενώς τη θέση του επί του ζητήματος με σχετική επιστολή, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2021.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, στη βάση των πιο πάνω θέσεων, επιφύλαξε την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτήν πλευρών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

16 Μαρτίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.01.061.088-2020

ΣΧΚ/ΝΧ